

नृशंसवादी न हीनतः परमभ्याददीत । यथाऽस्य वाचा
पर उद्विजेत न तां वदेदुषतीं पारलोक्ष्याम् । वाक्-
सायका वदनाद्भिष्यतन्ति तैराहृतः शोचति रात्रप्रहाणि ।
परस्य नो मर्मास्तु निष्यतन्ति तान् पण्डितो नावस्त्वजेत्
परेषु । रोहते सायकैर्विद्धं वनं परशुना हृतम् । वाचा
दुरुक्तया विद्धं न संरोहति वाक्कृतम् । कस्मिन्नालिका
नाराचाद्भिर्हरन्ति शरीरतः । वाक्स्थस्य न निर्हन्तुं
शक्यो हृदिशयो हि सः । हीनाङ्गानतिरिक्ताङ्गान् विद्या-
हीनान् विगर्हितान् । रूपद्विष्यहीनांश्च सत्त्वहीनांश्च
नाक्षिपेत् । नास्तिक्यं वेदनिन्दाश्च देवतानाञ्च कुत्सनम् ।
द्वेषस्तम्भभिमानञ्च तैश्चण्ड्यं परिवर्जयेत् । परस्य दण्डं
नोद्यच्छेत् क्रुद्धो नैनं निपातयेत् । अन्यत्र उन्नाच्छिष्याञ्च
शिष्टार्थं ताडनं स्मृतम् । न ब्राह्मणान् परिवदेत् नक्ष-
त्राणि न निर्दिशेत् । तिथिं पक्षस्य न ब्रूयार्थथाऽस्या-
युर्न रिष्यते । कृत्वा मूलपरीषे तु रथ्याभाक्रमस्य वा पुनः ।
पादप्रक्षालनं कुर्यात् स्वाध्याये भोजने तथा । त्रीणि
देवाः पवित्राणि ब्राह्मणानामकल्पयन् । अष्टमङ्गिर्नि-
र्णितं यच्च वाचा प्रशस्यते । संयावं कशरं मांसं शष्कुली-
स्यायसन्तथा । आत्मार्यं न प्रकर्तव्यं देवार्थन्तु प्रकल्पयेत् ।
नित्यमग्निं परिचरेद्भिक्षां दद्याच्च नित्यदा । वाग्यतो
दन्तकाष्ठञ्च नित्यमेव समाचरेत् । न चाभ्युद्रितशायी
स्यात् प्रायश्चित्ती तथा भवेत् । मातृपितरस्तृत्याय पूर्व-
मेवाभिवादयेत् । आचार्यमथ वाग्यन्यं तथायुर्विन्दते
महत् । वर्जयेद्दन्तकाष्ठानि वर्जनीयानि नित्यशः ।
भक्षयेच्छास्त्रदृष्टानि पर्वस्वपि विवर्जयेत् । उदङ्मुखश्च
सततं शौचं कुर्यात् समाहितः । अकृत्वा पादयौचञ्च
नाचरेद्दन्तधावनम् । अकृत्वा देवपूजाञ्च नाभिगच्छेत्
कदाचन । अन्यत्र तु गुरुं दृष्ट्वा धार्मिकं वा विचक्षणम् ।
अवलोक्यो न चादर्शो मलिनो बुद्धिमत्तरैः । न चाज्ञातां
स्त्रियं गच्छेद्भिर्षीं वा कदाचन । उदक्शिरा न स्वपेत
तथा प्रत्यक्शिरा न च । प्राक्शिरास्तु स्वपेद्विज्ञानयवा
दक्षिणाशिराः । न भग्ने नावशीर्षे च शयने प्रसूयते च ।
नान्दङ्गाने न संयुक्ते न च तिर्यक्कदाचन । न चापि
गच्छेत् कार्येण समयाद्वाऽपि नास्तिके । आसनन्तु
पदाक्षय्यं न प्रसज्येत्तथा नरः । न नग्नः कर्हिचित्
स्नायाच्च निशायां कदाचन । स्नात्वा च नावस्त्वज्येत गा-
त्राणि सुविचक्षणः । न चानुलिम्बेदस्नात्वा स्नात्वा वासो
न निर्वृतेत् । न चेवाङ्गाणि वासांसि नित्यं सेवेत मानवः ।

स्वजश्च नावकाज्येत न बहिर्द्वारयते च । उदकया च
संभाषां न कुर्वीत कदाचन । नोत्सृजेत पुरीषञ्च सेले
ग्रामस्य चान्तिके । उभे मूलपरीषे तु नास्तु कुर्यात्
कदाचन । अन्नं बुभुक्षमाणस्तु त्रिर्मुखेन स्मृशेदपः ।
भुक्त्वा चान्नं तथैव त्रिर्द्विः पुनः परिमार्जयेत् । प्राङ्मुखो
नित्यमग्नीयाद्वाग्यतोऽन्नमकुत्सयन् । प्रक्षान्दयेच्च मनसा
भुक्त्वा चाग्निसुपस्मृयेत् । । आयुष्यं प्राङ्मुखो भुङ्क्ते यशस्यं
दक्षिणामुखः । धन्यं प्रत्यङ्मुखो भुङ्क्ते ऋतं भुङ्क्ते उद-
ङ्मुखः । अग्निमालभ्य तोयेन सर्वान् प्राणानुपस्मृयेत् ।
गात्राणि चैव सर्वाणि नाभिं प्राणितले तथा । नाधि-
तिष्ठेत्तुषं जातु केशभस्मकपालिकाः । अन्यस्य चाप्यव-
स्नातं दूरतः परिवर्जयेत् । शान्तिहोमांश्च कुर्वीत सा-
वित्राणि च धारयेत् । निषस्त्राणि खादेत न तु गच्छन्
कदाचन । मूलं नोत्तिष्ठता कार्यं न भस्मानि न गोत्रजे ।
आर्द्रपादस्तु भुङ्जीत नार्द्रपादस्तु संविशेत् । आर्द्रपादस्तु
भुङ्जानो वर्षाणां जीवते यतम् । त्रीणि तेजांसि नोच्छिष्ट
आलभेत कदाचन । अग्निं गां ब्राह्मणञ्चैव तथा ह्या-
युर्न हीयते । त्रीणि तेजांसि नोच्छिष्ट उदीचेत कदा-
चन । स्त्र्यैचन्द्रमसौ चैव नक्षत्राणि च सर्वशः ।
जङ्घं प्राणा ह्युत्क्रामन्ति यूनः स्थविर आयति । अभ्यु-
त्थानाभिवादाभ्यां पुनस्तान् प्रतिपद्यते । अभिवादयेत
दृष्टांश्च दद्याच्चैवासनं स्वयम् । कृताङ्गलिरुपासीत गच्छन्
पृष्ठतोऽन्वितात् । न चासीतासने भिक्षे भिक्षकांश्च वर्ज-
येत् । नैकवस्त्रेण भोक्तव्यं न नग्नः स्नातुमर्हति । स्व-
प्रथ्यं नैव नग्नेन न चोच्छिष्टोऽपि संविशेत् । उच्छिष्टो
न स्मृशेच्छीर्षं सर्वे प्राणास्तदाश्रयाः । केशग्रहं प्रहा-
रांश्च शिरस्येतान् विवर्जयेत् । न संहृताभ्यां पाणिभ्यां
कण्डूयेतात्मनः शिरः । न चाभीक्ष्णं शिरःस्नाया-
त्तथाऽस्यायुर्नरिच्यते । शिरःस्नातैश्च तैलैश्च नाङ्गं किञ्चि-
दपि स्मृयेत् तिलभट्टं न चाग्नीयात्तथाऽस्यानरि-
च्यते । नाध्यापयेत्तथोच्छिष्टो नाधीयीत कदाचन ।
वाते च पूतिगन्धे च मनसाऽपि न चिन्तयेत् । अत्र गाथा
यमोद्गीताः कीर्तयन्ति पुराविदः । आयुरस्य निवृत्तामि
प्रजास्तस्याददे तथा य उच्छिष्टः प्रवर्तते स्वाध्यायश्चाधि-
गच्छति । यश्चानन्यायकावेऽपि मोहादभ्यस्यति द्विजः ।
तस्य वेदः प्रणश्येत आयुश्च परिहीयते । तस्माद्युक्तो
ह्यनध्याये नाधीयीत कदाचन । प्रत्यादित्यं प्रत्यनन्दं
प्रति गाञ्च प्रति द्विजान् । ये मेहन्ति च पन्थानं ते भवन्ति